

सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

(पूर्वीचे पुणे विद्यापीठ)

परिपत्रक क्र. १९ / २०२३

विषय :- दिनांक २६ जानेवारी ते १० फेब्रुवारी, २०२३ या कालावधीत लोकशाही पंधरवडा साजरा करण्याबाबत.

- संदर्भ :-
१. महाराष्ट्र शासन, राज्य निवडणूक आयोग यांचे स्थायी आदेश क्र.रानिआ/रापनो-२०१७/प्र.क्र.१४/का.११, दि.०६/०१/२०१८.
 २. महाराष्ट्र शासन, राज्य निवडणूक आयोग यांचे पत्र क्र.रानिआ/माजअ-२०२२/प्र.क्र.१/का.१०, दि.१८/०१/२०२३.

उपरोक्त संदर्भीय क्र.१ च्या स्थायी आदेशानुसार लोकशाही पंधरवडा साजरा करण्यात येतो. लोकशाही, निवडणूक व सुशासन या विषयावर जनजागृती करणे हा या पंधरवड्याचा उद्देश आहे. सदर पंधरवडा यावर्षी मोठ्या प्रमाणावर व्हल्फ्युअल स्वरूपात साजरा करण्याचा राज्य निवडणूक आयोगाचा मानस आहे. त्यासाठी राज्य निवडणूक आयोगाच्या विविध सोशल मीडिया हॅण्डलवरुन विविध स्वरूपाच्या पोस्ट/जनजागृती करण्यात येणार आहे. त्यासाठी आपण आपल्या स्तरावरुन आयोगाच्या सर्व हॅण्डल्स्वर आयोगाला फॉलो करावे आणि त्यावरील पोस्ट रिपोस्ट/रिट्टिट करणेबाबत संदर्भ क्र.२ अन्वये महाराष्ट्र शासन, राज्य निवडणूक आयोग यांचे पत्र क्र.रानिआ/माजअ-२०२२/प्र.क्र.१/का.१०, दि.१८/०१/२०२३ कळविण्यात आलेले असून सदर आदेश/पत्रामध्ये सर्व बाबी स्वयंस्पष्ट असून त्यानुसार सर्व संबंधितांनी पुढील योग्य ती कार्यवाही करण्यात यावी. (सोबत सदर आदेश/पत्राची प्रत जोडत आहे.)

- सोबत :-
१. महाराष्ट्र शासन, राज्य निवडणूक आयोग यांचे स्थायी आदेश क्र.रानिआ/रापनो-२०१७/प्र.क्र.१४/का.११, दि.०६/०१/२०१८.
 २. महाराष्ट्र शासन, राज्य निवडणूक आयोग यांचे पत्र क्र.रानिआ/माजअ-२०२२/प्र.क्र.१/का.१०, दि.१८/०१/२०२३.

गणेशांगिंड, पुणे — ४११ ००७)

जावक क्र.एएन/ ३५०)

दिनांक : २५ JAN 2023)

(डॉ. प्रकुल पवार)
कुलसचिव

सोबत :- वरीलप्रमाणे.

प्रत माहिती व योग्य त्या कार्यवाहीसाठी :-

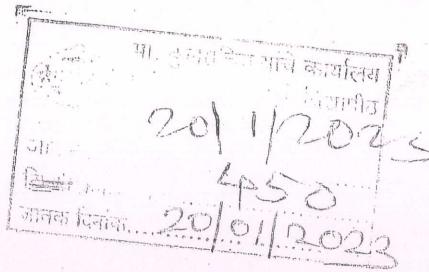
१. मा.विभागप्रमुख, सर्व शैक्षणिक विभाग
२. मा.संचालक, प्रशाला
३. मा.शाखाप्रमुख, सर्व प्रशासकीय शाखा
४. मा.प्राचार्य, विद्यापीठाशी संलग्न सर्व महाविद्यालये
५. मा.संचालक, विद्यापीठाच्या मान्यताप्राप्त सर्व संस्था

} सदर परिपत्रकातील आशय आपल्या विभागातील सर्व संबंधितांच्या निर्दर्शनास आणून द्यावा, ही विनंती.

प्रशासन शिक्षकेतर कक्ष

20 JAN 2023

आवक क्र..... 850
सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र

क्रमांक- रानिआ/माजअ-२०२२/प्र.क्र.१/का.१०

नवीन प्रशासकीय भवन, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मादाम कामा भार्ग, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक : १८ जानेवारी, २०२३

प्रति,

जिल्हाधिकारी (सर्व)

महानगरपालिका आयुक्त (सर्व)

विषय :- दि. २६ जानेवारी ते १० फेब्रुवारी, २०२३ या कालावधीत लोकशाही पंधरवडा साजरा करण्यावात.

संदर्भ :- आयोगाचे स्थायी आदेश क्र. रानिआ/रापनो-२०१७/प्र.क्र.१४/का.११, दि. ६ जानेवारी, २०१८

महोदय,

उपरोक्त संदर्भीय स्थायी आदेशानुसार लोकशाही पंधरवडा साजरा करण्यात येतो. लोकशाही, निवडणूक व सुशासन या विषयावर जनजागृती करणे हा या पंधरवड्याचा उद्देश आहे. सदर पंधरवडा यावर्षी मोळ्या प्रमाणावर व्हर्च्युअल स्वरूपात साजरा करण्याचा राज्य निवडणूक आयोगाचा मानस आहे. त्यासाठी राज्य निवडणूक आयोगाच्या विविध सोशल मीडिया हॅण्डलवरून विविध स्वरूपाच्या पोस्ट / जनजागृती करण्यात येणार आहे. त्यासाठी आपण आपल्या स्तरावरून आयोगाच्या सर्व हॅण्डल्सवर आयोगाला फॉलो करावे. त्यावरील पोस्ट रिपोस्ट / रिट्विट कराव्यात. आयोगाच्या हॅण्डल्स खालीलप्रमाणे आहेत :-

Website- <https://mahasec.maharashtra.gov.in/>

Facebook- <https://www.facebook.com/MaharashtraSEC/>

Instagram- <https://www.instagram.com/maharashtrasec/>

Twitter- <https://twitter.com/maharashtrasec>

Linkdin-<https://www.linkedin.com/in/state-election-commission-maharashtra-bb949a227/>

Koo- <https://www.kooapp.com/profile/MahaSEC>

Blogspot- <https://mahasecnews.blogspot.com/>

Dir, ८८८९ | Dir, NSS | DR, Admin-NIT

महाराष्ट्र
२०२३

आपल्या स्तरावरही तो साजरा करण्यात यावा. त्यासाठी खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्यात यावी :-

- १) लोकशाही पंधरवडा साजरा करण्यासंदर्भातील सूचना आपल्या स्तरावरुन सर्व संवंधित कार्यालय य अधिकाऱ्यांनाही द्याव्यात.
- २) आपआपल्या सोशल मीडिया हॅण्डलवरुन लोकशाही य मतदार जागृती संदर्भातील पोर्ट कराव्यात.
- ३) ७३ य ७४ व्या घटना दुरुस्ती संदर्भात जागृतीपर पोर्ट कराव्यात.
- ४) रथानिक रथराज्य संरथांच्या आगामी निवडणुकांमध्ये मोळ्या प्रमाणावर गतदान वरण्यासाठी आवाहन करावे.
- ५) शाळा, महाविद्यालये, विद्यापीठे इ. च्या विद्यार्थ्यांच्या माध्यमातून अधिकाधिक प्रमाणावर जनजागृती करावी.

आपला,

(के. सूर्यकृष्णमूर्ती)

उप सचिव,
राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र

"लोकशाही पंधरवडा" साजरा करण्याबाबत-
 "लोकशाही, निवडणूक व सुशासन"या विषयावर
 सर्वसाम्बँसाठी सतत शिक्षण देण्याकरिता...

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र

क्रमांक- रानिआ/रापनो-२०१७/प्र.क्र. १४/का-११,
 नवीन प्रशासकीय भवन, मंत्रालयासमोर, मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक,
 मुंबई- ४०० ०३२.
 दिनांक- ६ जानेवारी, २०१८.

भारतीय संविधानाच्या उद्देशिकेप्रमाणे भारत हा सार्वभौम, समाजवादी, धर्मसिरपेक्षा, लोकशाही, प्रजासत्ताक (Sovereign, Socialist, Secular, Democratic Republic) देश असून, त्यांनी त्रिस्तरीय लोकशाही पद्धत स्वीकारली आहे. ही लोकशाही बळकट करण्याच्या इष्टीने सन १९९२ मध्ये ७३ व ७४ व्या घटना दुरुस्तीद्वारे स्थानिक स्वराज्य संस्थांना "स्वतंत्र स्थानिक शासन" म्हणून सांविधानिक मान्यता देण्यात आली. असून त्यांच्या निवडणुका निर्भय, मुक्त व पारदर्शकरित्या घेण्यासाठी प्रत्येक राज्यामध्ये स्वतंत्र राज्य निवडणूक आयोगाची स्थापना करण्यात आली.

२. लोकशाही बळकटीकरणासाठी जरी सर्व स्तरावर लोकांचा सक्रीय सहभाग ओवश्यक असला तरीही गेल्या दोन दशकात झालेल्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांचा अनुभव लक्षात घेता अनेक मुद्द्यांवर आता कार्यवाही करणे ओवश्यक झाले आहे, उंदा:-

- (i) देशाच्या विकास प्रक्रियेमधील स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे महत्त्व, स्थान व भूमिका अधोरेखित करणे.
- (ii) राज्य निवडणूक आयोग शासनापेक्षा स्वतंत्र असल्याची जाणीव करून देणे.
- (iii) लोकशाहीचे संवर्धन, संरक्षण आणि बळकटीकरण (Preservation, Protection & Strengthening) करण्याची संपूर्ण जबाबदारी राज्य निवडणूक आयोग आणि शासनाबोवरच सर्वांचीच आहे, याबाबत व्यापक कार्यक्रम हाती घेणे, इत्यादी.

३. वरील बाबी लक्षात घेता राज्य निवडणूक आयोगाने गेल्या २-३ वर्षांमध्ये अनेक नावीन्यपूर्ण उपक्रमहाती घेतले आहेत :-

- (i) स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे व त्याच्या निवडणुकांचे महत्त्व, याबाबत सर्व रस्तावरील अधिकारी व पदाधिकारी यांना अवगत करणे.
- (ii) स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुका घेताना लोकसभा व विधानसभा निवडणुकांप्रमाणे सर्व काळजी व दक्षता घेणे.
- (iii) स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकांबाबत संशोधन करणे.
- (iv) राज्यातील विद्यापीठे व महाविद्यालयांच्या प्रथम वर्गामध्ये प्रवेश घेणाऱ्या सर्व विद्यार्थ्यांकाहून प्रवेश अर्जाद्वारे “१८ वर्ष पूर्ण झाल्याबरोबर भी माझे नाव मतदार यांदीत नोंदवून घेणार आहे”, या आशयाचे प्रमाणपत्र घेणे;
- (v) विद्यापीठे व महाविद्यालयांतील प्रथम वर्षाच्या सर्व विषयांसाठी “लोकशाही, निवडणुक व सुशासन” हा विषय अनिवार्य करणे, इत्यादी.

४. ७३ व ७४ व्या घटना दुरुस्तीस २५ वर्ष पूर्ण झाल्याच्यानिमित्ताने राज्य निवडणूक आयोगाच्या पुढाकाराने दिनांक २ व ३ नोव्हेंबर, २०१७ रोजी “लोकशाही, निवडणुका व सुशासन” या विषयावर एक राष्ट्रीय परिषदमा, राज्यपाल महोदय व मा. मुख्यमंत्री महोदय यांच्या उपस्थितीत आव्हाजित करण्यात आली होती. या परिषदेमध्ये “लोकशाही सुदृढ करण्यासाठी सर्व लोकांना आवश्यक त्या सर्व विषयांवर सतत शिक्षणाद्वारे जागरूक करणे आवश्यक आहे” ही बाब दिसून आली. म्हणून “लोकशाही, निवडणुका व सुशासन” या विषयावर सर्व लोकांना सतत शिक्षण देण्यासाठी काही नवीन उपाययोजना करण्याची बाब राज्य निवडणूक आयोगाच्या विचाराधीन होती. सर्व वार्षीचा विचार करून राज्य निवडणूक आयोग खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे :-

आ देश

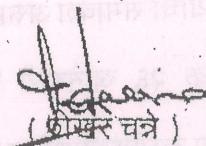
- (अ) राज्यामध्ये दरवर्षी २६ जानेवारी ते १० फेब्रुवारी या कालावधीत लोकशाही पंधरवडा साजरा करण्यात यावा.

- (g) प्रजासत्ताक दिनी दिनांक २६ जानेवारी रोजी होणाऱ्या सर्व शासकीय / निमशासकीय कार्यक्रमांमध्ये मुख्य वक्त्यांच्या भाषणामध्ये "लोकशाही, निवडणूक व सुशासन" या विषयावर कमीत कमी ३ ते ४ वाक्ये असावीत. यामध्ये स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे महत्त्व; निर्भय, मुक्त व पारदर्शक निवडणुका घेण्यासाठी सर्व अधिकारी/कर्मचारी यांनी निर्भीडपणे काम करण्याची गरज; लोकशाही जोपासण्यासाठी व टिकविण्यासाठी सर्व लोकांनी जागरूक राहण्याची गरज, इत्यादी विषयांचा समावेश असावा.
- (h) तसेच दिनांक २६ जानेवारी ते १० फेब्रुवारी या कालावधीत होणाऱ्या सर्व शासकीय व निमशासकीय कार्यक्रमांमध्ये व तसेच मुख्य वक्त्यांच्या भाषणामध्ये या विषयावर कमीत कमी ३ ते ४ वाक्ये असावीत: ("ब" प्रमाणे) "लोकशाही, निवडणूक व सुशासन" या विषयाचे बॅनर्स लावण्यात यावेत.
- (i) या कालावधीत (दिनांक २६ जानेवारी ते १० फेब्रुवारी) सर्वांच्या मदतीने मोठ्या प्रमाणावर वरील विषयावर (लोकशाही, निवडणूक व सुशासन) जनजागृती मोहीम हाती घेण्यात यावी, उदा:-
- विद्यापीठे व महाविद्यालयांमध्ये या विषयावर निबंध स्पर्धा, वत्कृत्य स्पर्धा, इत्यादीचे आयोजन करावे.
 - सर्व उद्योग समूहांनी विशेष कार्यक्रमाचे आयोजन करावे.
 - संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे नवनिर्वाचित लोकप्रतिनिधी यांनी निवडणुकीच्या वेळी दिलेल्या घंटनपूर्तीच्या अनुषंगाने खुलामंच/खुलीचर्चा यासारखे कार्यक्रम आयोजित करावेत.
 - वृत्तपत्रे, मासिके यासारख्या छापील, सोशल मीडिया व स्थानिक केबल नेटवर्क यांचा वापर करून उपरोक्त कालावधीत ७३ व ७४ वी राज्य घटना दुरुस्ती, त्याअनुषंगाने निर्माण करण्यात आलेली लोकशाहीची त्रिस्तरीय रुचना, तसेच नागरिक व लोकप्रतिनिधी यांच्या जबाबदाऱ्या व कर्तव्य यावाबत माहिती द्यावी.
 - आवश्यक त्या ठिकाणी होर्डिंग्ज, बॅनर्स, (टी.व्ही., रडिओ, प्रेस, इत्यादी) लावणे.
 - सर्वांची मदत घेणे, उदा. रेस्टॉरन्ट/हॉटेल्स, बँकांच्या शाखा, मॉल्स, इत्यादी

५. पंधरवडा योग्य रितीने साजरा करण्याच्या दृष्टीने सर्व विभागांच्या सचिवांनी त्यांच्या अधिनस्त सर्व कार्यालयांना आवश्यक त्या सर्व सूचना घ्याव्यात.

६. जिल्हा स्तरावर जिल्हाधिकारी व महानगरपालिका स्तरावर महानगरपालिका आयुक्त; तसेच विभागीय स्तरावर विभागीय आयुक्त यांनी सर्व विभागांशी समन्वय साधून पंधरवड्याची रूपरेषा आखावी व पंधरवडा यशस्वीरीत्या साजरा होईल, याची दक्षता घ्यावी.

मा. राज्य निवडणूक आयुक्त यांच्या आदेशानुसार,

(संस्कर चंत्रे)

सचिव,

राज्य निवडणूक आयोग, महाराष्ट्र

प्रति,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे अपर मुख्य सचिव
३. सचिव (सर्व विभाग)
४. विभागीय आयुक्त (सर्व)
५. महानगरपालिका आयुक्त (सर्व)
६. जिल्हाधिकारी (सर्व)
७. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
८. सर्व विद्यापीठे
९. राज्य निवडणूक आयोगातील कार्यासाने
१०. निवड नस्ती